

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 19 februari 1931 kl. 5 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion, I: 138, om utredning angående övergång till högertrafik.

I en inom första kammaren väckt och till dess *andra* tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 138, har herr *Nylander* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om skyndsamt utredning dels beträffande de kostnader av olika slag, som äro förenade med övergång till högertrafik, dels beträffande det ur trafiksäkerhetssynpunkt lämpligaste tillvägagångssättet vid dylik omläggning till högertrafik.

Motionen.

I sitt den 31 juli 1929 avgivna betänkande uttalade 1927 års motorfordons-sakkunniga, att de voro livliga anhängare av högertrafik. Det kunde emellertid ej förnekas, att en övergång till ny trafikriktning komme att medföra vissa ekonomiska konsekvenser. Den tid och sakkunskap, som stått de sakkunniga till buds, hade icke medgivit en utredning av spörsmålets ekonomiska sida, och de sakkunniga hade därför icke föreslagit någon ändring i de för närvarande med avseende å trafikriktningen i vårt land gällande reglerna. De sakkunniga inskränkte sig till att uttala den förhoppningen, att detta spörsmåls ekonomiska sida, som snarast torde böra göras till föremål för utredning, icke skulle visa sig behöva hindra övergång till högertrafik i vårt land.

Historik.

Av de myndigheter och sammanslutningar, som yttrade sig över motorfordonssakkunnigas betänkande, uttalade sig 28 för övergång till högertrafik, medan 8 förordade bibehållande av vänstertrafik. I den förstnämnda gruppen märkas länsstyrelserna i Södermanlands län, Jönköpings län, Kronobergs län, Kristianstads län, Hallands län, Skaraborgs län, Värmlands län, Örebro län, Gävleborgs län samt Norrbottens län, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, kungl. automobilklubben, Svenska vägföreningen, Industriförbundet och Teknologföreningen. Den senare gruppen omfattar länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län, Älvsborgs län samt Jämtlands län, andre polisintendenten i Göteborg, svenska motorklubben, Sveriges omnibusägarförening och Västra Sveriges omnibusägarförening.

I proposition till 1930 års riksdag, nr 121, uttalade föredragande departementschefen, att han vore beredd tillstyrka de sakkunnigas hemställan, att utredning snarast igångsattes angående de kostnader, som kunde bli förenade med införande av högertrafik i vårt land.

Andra lagutskottet, till vilket nyssnämnda proposition hänvisades, anförde i utlåtande nr 34 (sid. 125), det jämväl utskottet funnit erforderligt uttala

önskvärdheten, att en utredning om övergång till högertrafik i vårt land igångsattes.

Till detta andra lagutskottets yttrande anslöt sig endast första kammaren, varigenom frågan på grund av kamrarnas skiljaktiga beslut ej föranledde till någon åtgärd vid 1930 års riksdag.

Utskottet. Utskottet får erinra därom, att frågan om övergång till högertrafik i vårt land blivit aktuell genom motortrafikens allt starkare utveckling och därav följande livligare automobilsamfärdsel mellan Sverige och andra länder, som redan övergått till högertrafik. Därjämte torde en bidragande orsak varit den, att de flesta importerade eller av utländska fabriker i Sverige tillverkade automobiler äro byggda för högertrafik.

Utan att närmare ingå på skälen för eller emot en sådan omläggning förmener utskottet, att goda skäl kunna anföras såväl för som emot den ifrågasatta förändringen. För vänstertrafikens bibehållande talar den omständigheten, att den har gammal hävd i vårt land och t. o. m. en tid varit lagfästad; för högertrafiken främst den omständigheten, att de flesta europeiska länder, och av dem våra närmaste grannar, redan övergått till högertrafik.

Motionen avser emellertid icke ett ställningstagande just nu i denna fråga, utan endast en utredning rörande vissa förhållanden, som kunna vara av avgörande betydelse för frågans bedömande, varföre ett vägande av skälen för och emot i detta sammanhang kan lämnas helt å sido. Likväl torde man få motse, att riksdagen ganska snart ställes inför ett sådant avgörande, och härvid saknas då nödig kännedom om sådana för frågans allsidiga bedömande betydelsefulla omständigheter som dels de ekonomiska följderna av en eventuell omläggning, dels ock de svårigheter beträffande trafiksäkerheten, som möjligen äro att befara samt huru dessa skola minskas eller helt avlägsnas. En utredning av hithörande omständigheter synes således utskottet synnerligen önskvärd, och då den alltid kräver sin tid, anser också utskottet, att den så fort som möjligt bör igångsättas. Utskottet vill också erinra om att första kammaren förlidet år i likhet med andra lagutskottet ansåg en sådan utredning nödvändig för frågans allsidiga bedömande, och några skäl att frånträda denna ståndpunkt anser utskottet icke sedan dess hava framkommit.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att första kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning dels beträffande de kostnader, som äro förenade med övergång till högertrafik, dels beträffande det ur trafiksäkerhetssynpunkt lämpligaste tillvägagångssättet vid övergång till högertrafik.

Stockholm den 19 februari 1931.

Å utskottets vägnar:

A. J. GRANSTRÖM.

Närvarande vid ärendets slutbehandling i utskottet: herrar *Granström, Larsén, Valfrid Eriksson, Berling,** friherre *Lagerfelt, Forslund, Johan August Larsson, Bengtsson.**

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *J. A. Larsson,*

som under hänvisning till att riksdagen så sent som sistlidet är avslagit förslag om en liknande utredning som den nu föreslagna ansett, att utskottet bort hemställa,

att förevarande motion icke måtte bifallas.
